

4. april 2019

FM 2019/227

Jeg fremsætter hermed følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan vi kan styrke markedsføringen af vores fælles ressourcer, som olie, mineraler, vand og energi.

(Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokrateerne)

Begrundelse

Skal Selvstyrets embedsmænd lege købmænd? Umiddelbart lyder det som en rigtig dårlig ide. Ikke desto mindre er det tilfældet – og (desværre) udbredt. Flere departementer deltager f.eks. i messevirksomhed og handelsfremstød verden over, hvor de forsøger at afsætte vores fælles ressourcer som olie, mineraler, vand og energi. Set i et tidsmæssigt tilbageblik må man i hvert fald konstatere, at succeserne er stærkt beskedne, og ja, de kan nærmest tælles på en hånd. Ikke overvældende – når vi har forsøgt i flere årtier.

Det er på tide, at vi tænker i nye baner. Der skal foretages et gearskift. Her vil Demokrateerne foreslå, at tiden er inde til at overlade opgaven til en privat aktør, der har de fornødne kompetencer til at varetage denne vigtige samfundsopgave.

1) En del af aftalen med Danmark angående landingsbanerne var, at Greenland Business vil få tilført kapital. Her vil det være en god idé at anvende en del af de mange millioner kroner til at få etableret en slagkraftig organisation, som kunne markedsføre vores fælles ressourcer. En organisation, der besidder de rette kompetencer til opgaven – og har mulighed for at koncentrere sig fuldt ud om den. Oftest er det ikke tilstrækkeligt "bare" at møde op til en messe. Salgsindsatsen skal være løbende, og der skal følges op. Det kræver, at man konstant er til stede på de markeder, hvor de potentielle muligheder opstår. I sagens natur kan et departement ikke konstant være til stede, da de offentlige kerneopgaver også kræver deres opmærksomhed.

2) Dernæst er det problematisk, at Selvstyret både sælger et "råstof" og bagefter er den der skal udstede licenserne og forestå kontrollen af, hvorvidt den pågældende råstofvirksomhed efterlever den indgåede aftale. Ved at overlade salgsopgaven til en privat aktør får man adskilt de mange opgaver, så det er mere klart, hvem der står for hvad.

3) I mange år har vi set, at der er en del råstofvirksomheder, som har opnået en efterforskningslicens – men langt færre har fået den eftertragede udnyttelseslicens, den sidste licens, inden man kan få lov til at komme i gang. Demokrateerne har hørt mange forklaringer på, hvorfor det er tilfældet, men en af dem, som hyppigst bliver nævnt fra råstofvirksomhedernes side, er, at Selvstyret mangler forretningsans. Hvorvidt det er tilfældet eller ej, skal Demokrateerne ikke vurdere, men det er i hvert

fald sådan mange råstofvirksomheder oplever det. Og det er det vigtigste. Her kunne Greenland Business eller en anden privat aktør agere en glimrende brobygger mellem råstofvirksomhederne og den rette Selvstyre-myndighed – og på den måde få minimeret uoverensstemmelserne.

4) Offentlige myndigheder er primært sat i verden for at regulere og administrere, og har ikke nødvendigvis i samme grad som private aktører fokus på, i hvilket omfang en aktivitet skaber overskud. Fokus vil her i stedet kunne være på at maksimere myndighedens budget, ligesom der kan tænkes en tendens til at fremme aktiviteter, som myndighedens ansatte anser for spændende eller attraktive, f.eks. fordi de indebærer rejser og opbygning af et karrierefremmende netværk. I hvert fald kan man konstatere, at i alle de år, vi har afsat skattekrone til at fremme udnyttelsen og salget af vores råstoffer, har man – sjovt nok - aldrig hørt fra Selvstyrets side, at vi bør begrænse tilskuddene, snarere tværtimod. Vi skulle afsætte flere midler, selvom de mulige indtægter – grundlæggende – aldrig har vist sig. Det er tankevækkende - og det bør mane til eftertænksomhed her i Inatsisartut.

5) Hvis man udskiller markedsføringsdelen fra Selvstyret til en privat aktør, så vil Selvstyret også opnå en bedre kontrol af, at de økonomiske ressourcer bliver anvendt optimalt. For når Selvstyret ikke længere har de spændende arbejdsopgaver, så vil de være mere interesseret i at få værdi af de penge, som de afsætter til markedsføring til en privat aktør. Hvis den private aktør år efter år ikke tilvejebringer de fornødne råstofkontrakter, vil Selvstyret (hvis de agerer rationelt!) enten finde en anden aktør – eller drosle ned på aktiviteten.

Alle partierne i Inatsisartut er enige om, at fremtidens vækst-ben tilhører vores fælles ressourcer. Og hvis man følger debatterne i Salen og de mange §-37-spørgsmål om emnet igennem tiden, så håber Demokraterne, at Inatsisartut vil medvirke til en forandring, så vi får realiseret det potentiale, som vores fælles råstoffer repræsenterer.

Fra Demokraternes side er sagen klar: Vi skal ikke sætte vore embedsmænd til at lege købmænd. Det er de private meget bedre til. Lad os få undersøgt, hvorvidt det selvstyrejede selskab Greenland Business vil være velegnet til at påtage sig denne samfundsvigtige markedsføringsopgave. Og ellers så må vi finde en anden privat aktør.

Uanset hvad, så mener jeg, at det er vigtigt, at vi her i Inatsisartut får en god debat om dette emne, og jeg ser på den baggrund frem til at høre indlæg fra Naalakkersuisut og de øvrige partier.

Med disse ord ønsker jeg alle en sober og konstruktiv debat.